

Hejli Moris

**U ratu s
mozgom**

**VODIČ ZA ONE KOJI
PREVIŠE RAZMIŠLJAJU**

Prevela
Dunja Lozuk

■ Laguna ■

Naslov originala

Hayley Morris

ME VERSUS BRAIN

Copyright © Hayley Morris, 2023

First published as Me vs Brain by Century, an imprint of Cornerstone. Cornerstone is part of the Penguin Random House group of companies.

Translation copyright © 2024 za srpsko izdanje, LAGUNA

*Za mog tatu
(izvini što u knjizi mnogo puta
pominjem kaku i vaginalne prdeže)*

Sadržaj

Uvod	11
Borba s intruzivnim, nametljivim, mislima	15
Kako mozak tumači razmenu poruka na telefonu	23
Ja i identitet	27
Uvrnute laži koje sam izmislila o svom zecu	36
Deset uvrnutih stvari koje svi radimo	39
Mozak i pubertet	44
Ja i Menstruacija	53
Izmišljeni likovi u koje sam bila zaljubljena	60
Mozak i Pluća	64
Mozak i frizerski salon	76
Mozak i spekulum	84
Kako zakamuflirati prdež	91
Uspavanka za Vaginu	95

Mozak i strah od bolesti	102
Tačne činjenice o mozgu	113
Mozak i kaka	115
Kako preboleti raskid	124
Mozak i Materica.	127
Srce, Vagina i Materica	134
Kako da uđete u prostoriju kao normalna osoba . . .	143
Poze u seksu za anksiozne ljude	147
Imena za decu inspirisana mojim školskim drugovima .	150
Mozak i letenje	153
Kupovina kafe	165
Kako pobediti sindrom uljeza	168
Sigurne teme za razgovor	172
Mozak i telo.	175
Mozak i javni govor	177
Advent kalendar Mozga.	185
Novi početak	190
Stvari o kojima moj mozak razmišlja tokom seksa. . .	194
Kako uživati u seksu kao odrasla osoba	197
Ja i lice	200
Ja i hormoni	209
Mozak i balistička raketa	215
Mozak i Intuicija	222

Tata i Mozak	233
Ja i tugovanje	240
Mozak i dejtovi	250
Ja i terapija	258
Ja i Mozak.	263
Izjave zahvalnosti	267
<i>O autorki</i>	269

Uvod

Zdravo, ja sam Hejli!

Kad su me divni ljudi iz izdavačke kuće *Pingvin* pitali da napišem ovu knjigu, prvo što sam pomislila bilo je: Strava! Baš bih volela da napišem knjigu! Pristajem, predaću vam milion strana do srede. Ma, dva miliona! Koliko je uopšte obimna prosečna knjiga? O čemu ljudi pišu u knjigama? Ako neprestano budem koristila neku reč, da li ću se uplašiti da ta reč gubi svako značenje i dobiti napad panike? Prazne stranice bi navodno trebalo da inspirišu – možda će ovo biti najbolja knjiga ikad napisana.

Panika je nastupila samo nekoliko minuta kasnije. Čim sam napisala prve reči, ove reči na stranici, zapitala sam se da li ja uopšte znam šta radim? Šta ako je pisanje knjige mnogo teško? Šta ako nisam dovoljno dobra? Pošto oduvek udovoljavam drugima i ceo život imam ove misli proglašena sam za Neverovatno Anksioznu Seksi Devojku™. A onda sam se setila saveta koji je možda, a možda i nije, izgovorio veoma popularni pisac Ernest Hemingvej: „Piši pijan, prepravljaj trezan.“

Nešto razmišljam, ako je taj matori, sada već mrtav čovek, mogao da napiše onolike knjige potpuno ušljeman, sigurno mogu i ja. Takođe, imam urednika pa ne moram nikad da prestanem da pijem. Baš kao i u svakodnevnom životu. Šalim se, zapravo sam vrlo dosadna osoba, ne podnosim mamurluke.

Dok sedim i glupavim ručicama kuckam po tastaturi shvatam da niko od nas zapravo ne zna šta radi. Barem se nadam da je tako, u suprotnom samo ja teturam kroz život nižući grešku za greškom. Preispitujem svaku reč koju ot-kucam, ali možda ovaj proces tako i treba da izgleda.

Vidite, otkad znam za sebe glava mi je puna buke. Me-đutim, ta buka nije muzika iz popularnih filmova niti mudri saveti dobrodušnih duhovnih vodiča, već jedan specifičan glas. Dugo sam mislila da je to moje unutrašnje dete, ali onda sam shvatila da moje unutrašnje dete ne bi moglo da bude tako zlobno – sva sećanja koja imam na detinjstvo ukazuju na to da sam bila prilično slatko stvorenje. Taj glas mi uglavnom govori da nešto ne mogu da uradim. Ali to nije sve. Ponekad tako perem sudove kad, niotkuda, glas izgovara nešto poput: *Umrećeš!*

Da se razumemo, ne tvrdim ja da nikad neću umreti. Hoću. Zapravo, svi ćemo (dobro došli u moju knjigu, obeća-vam da neće biti sve ovoliko mračno), ali da li zaista moram da razmišljam o neizbežnoj stvarnosti i smrti dok mariniram tanjir od večere u mirisnim mehurićima sapunice? Ne bih rekla da je to normalno. Tokom celog dana, taj glas se javlja s opažanjima, podsetnicima i ometanjima, od običnih stvari do krajnje sumornih:

Tvoj dečko te ne voli.

Ako je sledeći automobil koji vidiš plave boje, dobićeš posao iz snova, ali ako nije – bićeš nesrećna zauvek.

Svi koje voliš će umreti.

U tim farmerkama izgledaš kao Cvalidreta i to nije kompliment.

Ponekad je glas u pravu – ponekad se obučem kao Cvalidreta i ne izgledam dobro, pa šta? Možda želim da se obučem kao ona; možda to postane novi trend jednog dana i konačno neću morati da kupujem novu odeću. Moda je čudna i možda i ne treba igrati po pravilima (ovo je verovatno direktni citat iz neke *Đorđo Armani* reklame).

Noću kada legnem da spavam glas postaje vrlo glasan. Drži me budnom do ranih jutarnjih sati, šapuće mi na uvo moje najdublje strahove dok me istovremeno podseća koliko ću kratko spavati ako zaspim u tom trenutku ili za sat vremena, i tako sve dok se ne oglasi alarm na telefonu. Ujutro, kad sam potpuna izmorena, govori mi da nije trebalo da budem budna celu noć razmišljajući o svemu i da bi trebalo da javim da ne dolazim na posao i da legnem da spavam. Ne mogu da ga pobedim.

Glas jeste u mojoj glavi, ali to nisam ja. To je Mozak. Ja, Hejli, vrlo sam stabilna, smirena i relativno dobra osoba, bar tako mislim. Mozak nije. On je rastrojen, naporan i nikad nije u pravu. Ne bih rekla da smo Mozak i ja baš prijatelji – više smo cimeri, on živi besplatno u mojoj glavi i koristi moje stvari bez pitanja. Takođe spava u mom krevetu, a to je previše prisno za bilo kog cimera. Kad bih mogla otišla bih na operaciju da ga potpuno uklonim iz lobanje. Živeo bi u tegli na mom stolu ukiseljen i vickast, a ja bih konačno mogla da budem srećna.

MOZAK: Ne možeš da me staviš u teglu i držiš na stolu. Umrećeš, a znam da ne želiš da umreš jer svaki put kada ti kažem da ćemo umreti ti mi kažeš da nećemo

i da je sve u redu. To je baš uvrnuto jer si upravo priznala da ćemo svi jednog dana umreti.

Stvar je u tome što je Mozak sa mnom prošao sve i svašta – doduše, uglavnom je sve upropastio. Uvek me omalovažava, na sve gleda negativno i izaziva situacije u kojima ispadam budala na javnim mestima. Zbog toga sam morala da promenim zubara, lekara i frizera – naprosto ne mogu da izdržim neprijatnost povratka na ta mesta. Možda i vi imate ovakav mozak pa znate o čemu govorim. Ako nemate, ova knjiga će vam otvoriti oči. Dobro došli u svet onih koji previše razmišljaju.

Ovo je knjiga o stresnim pustolovinama s mojim veoma brbljivim Mozgom i tome kako smo naučili da idemo zajedno kroz život. Nadam se da ćete nakon čitanja prepoznati neke stvari koje i vaš Mozak radi; možda će vam pomoći da se osećate normalno. Možda možemo svi jednog dana da se udružimo s našim Mozgovima i da stvorimo jedan bolji svet za sve.

MOZAK: Fuj, kakav odvratani krindž govori! Molim te, izbaci moje ime iz naslova knjige, ne želim da me povezuju s tim. Zapravo, možda bolje da ni ne pišeš knjigu.

Prekasno, već sam počela da je pišem...

Borba s intruzivnim, nametljivim, mislima

Oduvek sam uživala da posmatram neku dramatičnu scenu. Savršena večernja zabava za mene bi bila otprilike ovakva...

SCENA 1

Par koji se svađa u restoranu gde je jasno da je dečko ozbiljno zeznuo stvar i devojka ga je provalila.

SCENA 2

Rasprava u lokalnom pabu gde mušterija insistira da je u pravu, ali konobari nisu dovoljno plaćeni da bi trpeli kritike i ne popuštaju.

SCENA 3

Prava tuča u autobusu između tinejdžera koji igra igricu s pojačanim zvukom i žene koja smatra da javni gradski prevoz treba da bude mirno mesto za tihu meditaciju.

Međutim, kad je u pitanju drama u mom životu? Neka hvala, dragi moji.

To nije za mene.

To ne znači da nisam glavni lik u sopstvenom životu. Kad sam bila tinejdžerka pretvarala sam se da me po kući prate imaginarne kamere i da snimam rijaliti emisiju *Druženje u kući s Hejli*. Objašnjavala bih svoju prilično jednostavnu i bolno prosečnu rutinu za šminkanje kao da sam bloggerka i kuvala bih večeru kao da legije mojih obožavalaca prate program iz svojih domova. Ponekad bih se čak i zabrinula da moja simpatija gleda tu imaginarnu emisiju i napunila bih mašinu za sudove zavodljivim pokretima. Ups, da li sam ja to upravo senzualno čučnula da dohvatim kapsulu za mašinu?! To je bilo za tebe, Nejtane.

Shvatila sam da sam glavni lik zbog nečega što sam isprva nazvala Narrator. Svaki dan, od sumraka do svitanja, čula sam taj glas koji nije moj ali prati i objašnjava svaki moj korak. Živela sam u svom filmu, ali se nisam osećala kao zvezda. Prvi put kad sam to primetila imala sam šest godina. Gledala sam mnogo onih tužnih *Diznijevih* crtaća u kojima su uglavnom umirali roditelji slatkih životinjica. Zašto je iko ikad mislio da su ti crtaći dobra ideja? Da li je to bio pravi način da roditelji objasne deci šta je smrt? Ako mene pitate, to je bilo prilično traumatično iskustvo. I dan-danas oplakujem smrt Bambijeve majke (upozorenje: spojler).

Jedne noći dok sam tonula u san začuh taj glas u pozadini kako mi šapuće: *Zamisli da ti umru roditelji*. Odakle je došla ta misao? Ne znam. To nije bio ni moj glas, ni mamin ni tatin, niti je bio glas nekog *Diznijevog* junaka. Nikad ranije nisam imala takve misli. Do tog trenutka nisam ni pomislila na smrt svojih roditelja. Zaspala sam u suzama, pokušavajući da zamislim svet bez mojih roditelja.

Dok sam odrastala, Narator je postao konstanta u mom životu. Od trenutka kad otvorim oči do trenutka kad legnem da spavam, čujem ga kako opisuje moj dan, postavlja mi pitanja i podstiče me da razmišljam o zastrašujućim stvarima.

Negde oko mog petnaestog rođendana dobila sam prvi posao kao konobarica. Narator bi uglavnom ćutao u toku radnog vremena dok obavljam rutinske, dosadne poslice. Jedne obične subote, dok sam nosila čaše mušteriji, iznenada sam čula: *Zamisli da se sad sapleteš i padneš licem direktno u hrpu slomljenog stakla?*

Tada sam prvi put stekla jak utisak da mi glas opisuje nešto što će se zapravo dogoditi. Nešto kao predskazanje. Naratori imaju ozbiljan posao u filmovima – određuju atmosferu, objašnjavaju sve što se desilo pre trenutka koji vidimo na ekranu i uvode važne informacije o glavnom liku. Čak i neke informacije koje nisam znala o sebi. Požurila sam da spustim čaše i zabavila se drugim poslom – glancanjem escajga.

Narator se javio istog trenutka. *Glancaš noževe, je l'? Baš su oštri. Kladam se da bi mnogo bolelo da se ubodeš u stomak tim nožem.* Tog dana noževe nisam izglancala, čaše nisam odnela do stola i... Pa, naravno, dobila sam otkaz.

Kad sam napunila sedamnaest godina došlo je vreme da naučim da vozim. Tata mi je ponudio da učim na automobilu koji sam u to vreme sama kupila. Već je bio učio mog brata koji je položio – ne iz prvog puta, ali uspeo je iz drugog – tako da sam znala da sam u sigurnim rukama. Osećala sam se samouvereno dok je tata sedeo pored mene i davao mi instrukcije kad da kočim i gde da skrenem. Ta samouverenost mi je pomogla da nakon samo tri meseca položim vožnju. Konačno sam bila puštena s lanca, slobodna da vozim po ostrvu Vajt.

Muzika je treštala dok sam ubrzavala po svojim omiljenim krivinama, kroz prozor sam gledala prelepa zelena polja koja su se činila beskrajnim dok se s druge strane prostirao plavi okean. A između mene i okeana? Samo ogromna provalija i strma litica po čijoj ivici sam vozila. Mačji kašalj.

Cimni volan i sleti u provaliju.

Šta? Gospode Bože! Molim? Stišavam muziku da bih bolje videla. Koliko sam blizu ivice? Moram da se zaustavim. Ja sam opasnost po sebe. Trebalo bi da pozovem nekog da me odveze kući. Parkiram se na prašnjavom parkingu nekoliko metara od mesta gde se javio Narator i uzimam telefon. Da li da zovem roditelje? Šta bih im uopšte rekla?

To vam je kvaka 22. Plašim se da ću sleteti u provaliju ako upalim auto, ali ako pozovem roditelje i saopštim da mi je glas koji samo ja čujem rekao da se survam u provaliju oduzeće mi dozvolu i naterati me da prodam auto. Izgubila bih slobodu i morala bih da se vratim korišćenju gradskog prevoza koji, na ostrvu Vajt, praktično ne postoji.

Vraćam telefon u kasetu, puštam CD i izlazim s parkinga. Preglasno pevam *Unwritten* Nataše Bedingfield neprestano na putu do kuće. Narator i dalje nešto govori, ali ga ne slušam. Nedeljama kasnije, nalazim se na auto-putu, idem u Brajton da bih krenula na fakultet.

Osećaj je veličanstven. Put ima tri trake i znam da sam stvorena za brzu traku. Živim za ono uzbuđenje vožnje preko ograničenja brzine koje je 80 kilometara na sat na celom ostrvu. Slušam muziku (blokator Naratora), ali ne primećujem da se poslednja pesma na CD-u završila. Potpuno me je obuzeo osećaj slobode i uživanja u vožnji.

NAGLO PRITISNI KOČNICU.

Narator se pojavio niotkuda, naprasno i glasno.

ZAKUCAJ SE U BANKINU!

PREVRNI AUTOMOBIL!

PODIGNI RUČNU.

Volan podrhtava dok ga stiskam sve jače. Pažljivo prelazim u sporiju traku. Preko ramena, Narator mi šapuće:

Otvori vrata, iskoči iz automobila.

Petljam po CD plejeru da pustim muziku. Moram potisnuti taj glas.

Narator je pretnja – ne želi da uspem u životu i da budem dobro, on želi uzbuđenje, opasnost, možda čak i smrt. Kad sam to shvatila, počela sam da ignorišem muziku i usredsređujem se na put. Pokušavam da ignorišem glas. Pošto sam vozila oko 20 kilometara na sat celim putem, kasnim sat vremena u odnosu na očekivano vreme dolaska u studentski dom i maltene ljubim zemlju kad izađem iz auta. Veoma sam zahvalna što sam stigla.

Na fakultetu, Narator postaje moj stalni saputnik. Počinjem da se osećam kao da živim u franšizi *Poslednja ekskurzija* – seriji filmova u kojoj grupa tinejdžera prvobitno izbegne smrt koja ih kasnije progoni. To je poslednja stvar koja vam treba tokom prve nedelje na fakultetu.

Narator mi svaki dan govori da iskočim kroz prozor, skočim s balkona i stanem ispred nadolazećeg voza. Svaki dan odolevam tome. Takođe mi govori da radim apsurdne stvari. Da bacim telefon kroz prozor, liznem ptičji izmet na vratima automobila ili pljunem u nečije piće. Jednom prilikom sam imala sastanak s profesorkom i pokušavala da odgovorim na neko pitanje o eseju koji sam predala na temu kako internet preuzima primat u odnosu na televiziju. Profesorka je imala mnogo pitanja. Narator se ponovo javlja:

Poljubi je.

Ovo je novo. Odakle ovo dolazi? Jesam li zaljubljena u svoju profesorku? Da li sam razvila neprimerena osećanja

prema njoj? Da li je ovo početak najvećeg ljubavnog skandala na fakultetu, sa mnom u glavnoj ulozi? Iznenada počinjem da nas zamišljam u venčanicama kako se gledamo i pitamo se da li će ona izgubiti posao. Hoće li me na kraju mrzeti kad bude morala da izabere između ljubavi prema meni i ljubavi prema svojoj karijeri? Ovo se neće dobro završiti.

Profesorka nastavlja da priča o mom eseju: „Vidiš ovde, mislim da je zaista zanimljivo što upoređuješ...“

Narator ponovo prekida. *Hajde, samo je poljubi u usta.*

Ne, prestani! Neću to da uradim.

Onda je pljesni po čelu.

Šališ se? Naravno da neću da je pljesnem po čelu. Možete li da zamislite šta bi uradila? Izbacila bi me s fakulteta. *Radije bih je poljubila.*

Profesorka je začutala.

Ona čuje naše misli.

Šta? Nemoguće, zar ne?

Profesorka me gleda bezizražajno. „Pa, šta misliš o tome?“

Narator mi suflira da viknem „pizdo“ i napustim prostoriju, što u ovom trenutku izgleda kao jedina opcija. Izgovaram da me boli glava i da nisam pažljivo slušala. Vidno je iznervirana – naša prva bračna svađa? Odstranjuje me sa sastanka i poziva sledećeg studenta.

Borim se da završim fakultet. Nastavljam sa svojim životom. Narator je uvek uz mene.

Jedna od mojih prijateljica je dobila prvo dete i dok držim tu simpatičnu malu bebu s prćastim nosićem, sveže pristiglu iz majčinog stomaka, čujem: *Baci je.*

Smrzla sam se od straha.

Baci je i šutni je.

Brzinski guram ovu nežnu mrvicu natrag u ruke svoje prijateljice. Nisam pouzdana ni za šta.

Ne radim ono što mi Narator predlaže, ali ga pažljivo slušam. Sad više nego ikad. Ne mogu da rizikujem da ga ignorišem. Možda zapravo jesam tip osobe koja bi poljubila svoju profesorku, ispustila bebu ili survala automobil preko litice. Slušam njegova upozorenja u svakom trenutku.

Godinama kasnije, nakon mnogo muke s Naratorom, konačno sam odlučila da nekom ispričam o njemu. Čim mi je sinula ta ideja začudila sam se da mi to nikad ranije nije palo na pamet. Iznenadena sam da sam Narator nije to predložio jer nema veće samosabotaže od priznavanja najmračnije, najdublje tajne. Možda je mislio da ću nakon toga završiti u nekoj instituciji pod jakim sedativima i da će on postepeno nestati iz mog života.

Dok šetam s najboljom prijateljicom duž morskog bedema, okrećem se ka njoj i pričam joj sve. Sve to zvuči kao verbalna dijareja i gledam njen izraz lica i kako me posmatra dok izgovaram bujicu reči. Nastupa duga pauza. Onda ona progovara: „Pomislila sam da te gurnem preko litice bar osam puta otkad smo krenule u šetnju.“

Bože, kakav monstrum, želi da me ubije. Oh, čekaj, ne... Da li je...? Da li smo nas dve...? Mislim, da li smo prijateljice zato što smo obe potencijalne psihopate?

Obraćamo se *Guglu* i saznajemo da postoji čitav svet ljudi koji takođe žive s Naratorom. Samo se to ne zove tako, već *intruzivne misli*. Na francuskom je to „l'appel du vide“,* što zapravo zvuči nekako seksi i misteriozno.

Ispostavlja se da su intruzivne ili nametljive misli izuzetno normalne. One ne znače da želite da se ubijete ili da ubijete druge ljude. To su samo misli. Postoji čitav niz

* Francuski izraz za intruzivne misli koji u bukvalnom prevodu znači zov praznine. (Prim. prev.)

intruzivnih misli koje možete imati. To je kao ruski rulet, ne znate koji tip misli će baš vama da zapadne.

Vaše intruzivne misli mogu biti da niste dovoljno dobri, dovoljno vredni, dovoljno privlačni, dovoljno duhoviti... Narator će reći stvari poput: „Nikada nećeš dobiti povišicu“, „Nisi dovoljno dobar slikar da bi bio umetnik“, „Ti si bezvredno govno i svi te mrze.“ Normalne, zabavne misli.

Možete imati i intruzivne misli seksualne prirode koje se čine neprikladnim i perverzним, kao što je, na primer, pomisao da poljubite svoju profesorku s fakulteta ili da zamišljate kako drugi parovi vode ljubav. Ovo je posebno zabrinjavajuće kad se radi o ljudima o kojima inače nikad ne biste razmišljali da se upuštaju u seksualni čin, na primer stariji par koji uvek sedi na klupi ispred vaše kuće. Naravno, to je dobro za njih. Drago mi je što još uvek održavaju strast i pokretljivost. Ali radije ne bih detaljnije razmišljala o tome. Sramota me je da pogledam u oči dvoje staraca nakon što su me nametljive misli navele da ih zamislim u pozi 69.

Shvatila sam da Mozak ne želi da nam naudi, već da na ovaj način pokušava da nas zaštiti tako što će zamisliti najgori mogući scenario. Zapravo, verovatno je ono što mislite suprotno od onoga što stvarno želite. Onda mi bude malo lakše što sam zamišljala šta matora Beti i Norman rade iza zatvorenih vrata.

U procesu istraživanja ove nove ideje, odlučujem da se suprotstavim Naratoru, odnosno Mozgu. On je deo mene, ali ne kontroliše me. Ponekad mislimo isto, ponekad ne. Ponekad je u pravu, ali uglavnom mislim da greši.

Počinje rat – ja protiv Mozga.

Kako mozak tumači razmenu poruka na telefonu

Ponedjeljak je. Ostavila sam svog dečka u krevetu, tiho napustila kuću i uputila se prema automobilu, spremna za novi dan na poslu. Nisam se pozdravila s njim jer sam bila prezauzeta gledajući svađu između komšija od ranog jutra. Zbog toga kasnim na posao i nisam sto posto sigurna da sam stavila dezodorans. Vršim test mirisa, lagano i veoma diskretno povlačeći prstom duž svoje pazušne jame, zatim ga suptilno približavam nosu da ponjušim, sve pod izgovorom da češem nos. Mogu da potvrdim da sam zaboravila da stavim dezodorans. Užas!

Telefon mi zvoni i na ekranu se pojavljuje poruka od mog dečka.

DEČKO: Jutro.

MOZAK: Čekaj malo, čini mi se da je poruka malo štura, zar ne?

Čitam poruku tri puta.

Možda je bila vesela: „Juuuutro!“, kao neka pesmica?

MOZAK: Da je tako, stavio bi uzvičnik. Ljut je na nas, i ti to znaš.

Možda je bilo više u stilu „JUTRO“. Kratko, jednostavno, direktno, kao kad se probudi i kaže mi to u krevetu?

MOZAK: Sigurno ne. Gde je smajličić? Besan je.

Možda je ljut na mene. Tipkam odgovor: Dobro jutro, kako si danas?

DEČKO: Dobro, a ti?

MOZAK: Vau! Kipti od besa. Nije čak rekao ni hvala na pitanju!

Čini mi se da je to bio prilično razuman odgovor na moje pitanje, zar ne?

MOZAK: Ne, definitivno ne. Očigledno je ljut što smo otišli bez pozdrava. Misli da smo ga ostavili i da smrdimo.

Paničim, ali ne samo zato što sam zaboravila da stavim dezodorans. Da li sam ga naljutila? Trebalo bi da se izvinim za svaki slučaj.

Dobro sam, hvala. Izvini što sam otišla bez pozdrava! Dženin i Bil su se opet svađali oko kanti za smeće.

DEČKO: U redu, nema problema, upravo sam se probudio.

MOZAK: Isuse, koristi tačku? Zovi policiju. Ovo je loše. Veoma loše.

Šta pričaš? To je samo normalno korišćenje interpunkcije.

MOZAK: Da, kad pišeš mejl. Ne kad šalješ poruku ljubavi svog života.

Znaš šta, sada već zvučiš smešno. Sve je u redu.

MOZAK: Ako je sve u redu, zašto ga ne pitaš da li je ljut na nas?

U redu, hoću...

Ah, super! Samo da proverim, je l' sve okej među nama?

DEČKO: Da, zašto ne bi bilo?

MOZAK: Jebote, šta si uradila?! Poruka raskida je sledeća. Kopaj dalje, ispitaj ga.

Kako su stvari toliko brzo krenule nizbrdo? Pre samo minut smo poželeli jedno drugom dobro jutro, a sada raskidamo? Brzo kucam odgovor...

Samo mi se čini da si nekako distanciran, zato pitam. Jesi li siguran da je sve u redu?

DEČKO: Sve je u redu. Definitivno nisam distanciran.

MOZAK: Prokletstvo! Dva puta tačka na kraju rečenice. Gotovi smo. Reci mu da znamo šta znači tačka na kraju rečenice!

E, sad sam ljuta. Kako sme da bude toliko ljut na mene samo zato što se jutros nisam pozdravila s njim? Počinjem da

se znojim i bojim se mirisa koji sad možda ispuštam. Kasnim na posao! Ne želim još jednu opomenu od šefa.

Samo mi je čudno što svaku rečenicu završavaš tačkom i ponašaš se kao da je sve u redu, a očigledno nije.

DEČKO: Hejli, i ti koristiš tačke u svojim porukama. Rekao sam ti da je sve u redu. Da li je sve u redu s tobom?

MOZAK: Aha, želi svađu. Dobiće je.

Telefon mi zvoni, zove me dečko.

U razgovoru mi govori da je sve u redu. U pravu je, sve je u redu. Uopšte nije ljut na mene!

MOZAK: Da. Osim ako to ne krije.

Ja i identitet

Obožavala sam svoje detinjstvo. Biti dete je lako. Roditelji vas bude, biraju vam odeću, pripremaju hranu i prate vas tamo gde treba da idete. Biti dete je kao biti mala kraljica s velikim slugama. Nikad, ali nikad ne morate da donesete nijednu odluku.

Provodim mnogo vremena pripremajući se da izađem iz kuće. Priprema počinje jednostavno, sedim ispred ogledala i šminkam se. Uvek se šminkam na isti način. Možda zato što ne umem da se šminkam, ali uglavnom zato što je to jedna manje odluka na beskrajnim granama odluka na drvetu života. Ako naučim da našminkam oči tamnom senkom, izvučem ajlajner i napravim ful glam izgled, ili naučim da izvedem efekat skoro neprimetne šminke – grane tog drveta neće prestati da rastu. U mom slučaju, neznanje je efikasnost. Zatim oblikujem kosu na jedan od dva načina: puštam je da padne prirodno talasastu ili je vežem u nisku punđu koristeći mast s glave. Za sada, sve ide po planu.

Pri sledećem koraku sve postaje mutno, neuredno i počinjem da se nerviram. Otvaram orman i prebiram po

raznovrsnim odevnim kombinacijama. Polovinu ormana zauzima crna odeća, sledeća dominantna boja je bela, pa zelena, a zatim su tu neki nasumični izlivi narandžaste, plave i roze. Mrzim svu svoju odeću. Zagledam se u eksploziju tkanine u ormanu i osećam napetost koja mi raste u zadnjem delu mozga dok očajnički pokušavam da izaberem šta da obučem.

MOZAK: Nemamo šta da obučemo.

Što je najgore, u pravu je, ali nije da nemam dovoljno odeće. Naprotiv, imam i previše, ali nijedna kombinacija nije prava. Sve su to različiti identiteti koje sam isprobavala tokom poslednjih deset godina. Svi ti identiteti su uglavnom rezultat toga koja osoba izgleda najkul na *Instagramu* te nedelje. Pantalone od skaja i bluza s resama? Odmah ulazim na *Vinted** da pronađem nešto što sličnije toj kombinaciji. Paketi stižu i znam da me dostavljač osuđuje zbog nepromišljenosti, ali u tom trenutku me nije briga. Unutar ovih kartonskih kutija nalazi se nova i poboljšana verzija mene. Cepam pakete i uzbuđenje napušta moje telo dok se pitam zašto sam ikada pomislila da je gotik-rejv-pank stil bio moj novi estetski izraz. Nastupa kajanje, osećam krivicu kako mi preplavljuje celo telo, ja sam rasipnik, apsurdna osoba koja želi da ubije planetu Zemlju. Mrzim sebe zbog toga. Sve te žalosne kupovine su se pretvorile u hrpu tkanine u mom neurednom ormanu.

Oblačim prvu kombinaciju: par farmerki i bela majica. Jednostavno.

* Britanski sajt za kupovinu i prodaju polovne odeće, obuće i asesoara. (Prim. prev.)

MOZAK: Eto nje opet, Gospođica Dosadna.

U redu, u redu. Nosila sam isto i juče i prekjuče. Možda sam dosadna.

Pokušavam ponovo, druga kombinacija: crna haljina. Lepa, jednostavna, pomalo lepršava.

MOZAK: O, Bože! Jesmo li trudni?

MATERICA: *uzdahne* Izgleda da će biti blizanci!

Stvarno? Zar mi toliko loše stoji? U prodavnici sam mislila da izgleda lepo. Skromno, da, ali i nekako šik. Prodavačica mi je rekla da izgledam sjajno.

MOZAK: Očigledno je lagala, budalo!

Spali je.

Bacam haljinu na sve veću gomilu na podu, koju prećutno označavam kao „donacije za Crveni krst“ ali uvek nekako završi nazad u ormanu.

Prelazim na sledeću kombinaciju – treća sreća. Navlačim dugu zelenu haljinu s dugim rukavima koju sam kupila pre pet godina i obuvam čarape i patike.

DOJKE: Uh, mora da se šališ.

Pogledam dole prema njima. Dobro su pokrivenene, ne vidim problem. To je, zapravo, dobra stvar.

DOJKE: Nismo znale da si tolika čistunica.

Ti se nas stidiš?

Ne. Mislim, ponekad da, ali samo zato što ne želim da me zagledaju nepoznati muškarci na ulici koji misle da je u redu da bulje. Sat vremena kasnije, moja soba izgleda kao da je u njoj eksplodirala bomba, dok stojim u svojoj dosadnoj beloj majici i farmerkama i postavljam sebi isto pitanje koje me uvek tišti: ko sam ja uopšte? Očigledno ovo pitanje seže dublje od odeće, ali do sada je odeća uvek bila dobra početna pozicija za preispitivanje. Ako se vodimo time, sadržaj mog garderobera govori da sam got-pank kaubojka koja voli da ide na rejvove, ali s vremena na vreme voli da se obuče svedeno i skromno.

Helanke i bodi

Kad sam bila tinejdžerka, *bila sam svesna* da sam plesačica. Moja uniforma su bile helanke i bodi, koje bih nosila pet dana u nedelji za trening posle škole. Nije mi išlo stepovanje. Mrzela sam stepovanje. Podsećalo me je na ljude koji gaze limenke, nešto što sam jednom videla u *Plavom Piteru*.^{*} Nemam pojma zašto, ali ta slika mi je zaista ostala u glavi i samo sam na to mislila kad vidim nekoga da tako pleše. Takođe sam mrzela balet. Bio je previše disciplinovan i rigidan. Zašto kosa uvek mora da mi bude slepljena u punđu? Nisam znala da će mi ta masna, slepljena punđa kasnije zapravo biti spas.

Međutim, obožavala sam džez balet. Bila sam stidljivo dete i to je bilo jedino mesto gde sam stvarno mogla da se opustim. Energično skakanje po sobi kao da sam prateća plesačica Britni Spirs? To je bilo za mene. Počela sam da

^{*} Britanska televizijska emisija za decu. (Prim. prev.)

plešem u isto vreme kao i moja rođaka i kako smo se obe približavale godinama pred fakultet, postalo je jasno da će ona ozbiljno pokušati da postane profesionalna plesačica. S druge strane, ja sam postala opsednuta idejom da budem Britni Spirs i nisam želela da budem njena plesačica. Plus, crveni kombinezon i živa zmija kao ogrlica – mnogo razumniji san. Dok sam ispraćala svoju rođaku u Kraljevsku baletsku školu, odbacila sam svoje helanke i pripremala se da se pretvorim u pop zvezdu.

Strukirani blejzer

Ispostavilo se da je teško postati pop zvezda. Možda čak i teže nego postati primabalerina. Ali nema veze jer sam odlučila da ipak postanem televizijski novinar. Nisam imala glas da budem pop zvezda, niti izdržljivost; pričanje mi se činilo lakšim od pevanja i oduvek sam obožavala da budem pred kamerama. Upisala sam odličan kurs na fakultetu, spakovala svoje najprofesionalnije košulje i strukirane blejzere i krenula da zapalim male ekrane sa... znate već, vestima i tako tim stvarima. Zabavno.

Sve je išlo dobro na početku. Dobijala sam dobre ocene, neko radno iskustvo, ali nisam se osećala sjajno. Zapravo, većinu vremena sam bila prilično tužna. Počela sam da se pitam da li je to zato što sam mahom čitala loše vesti i bila ta koja svima kviri dan izveštavajući o nesrećama. Ne znam da li ste nedavno gledali vesti, ali ono je pakao. Možda sam ponekad imala priliku da izveštavam da je štene spaslo mače iz bunara, ali devedeset devet posto vremena je u pitanju politika, rat i tuga. Kad sam završila fakultet znala sam da

to nije za mene, ali bar mi je ostao ogroman studentski dug da me podseća na ovo poglavlje mog života.

Uska suknja do kolena i baletanke

Kao vesela novopečena diplomirana osoba bila sam spremna za ulazak na tržište rada... i osam meseci kasnije, konačno sam to i učinila! Uvek su mi govorili da kad završim fakultet moram da se preselim u London – navodno je to mesto gde se ostvaruju svi snovi. Dakle, preselila sam se u London.

Nakon što sam dobila na stotine odbijenica, tog dana kad sam prekoračila dozvoljeni minus na računu dobila sam posao kao stažista u kozmetičkoj kompaniji. Svaki dan bih dolazila u 7.30 ujutro, u uskoj suknji do kolena, lepršavoj bluzi i baletankama, ceo dan se javljala na telefon i pravila prezentacije u pokušaju da impresioniram svoju mnogo kul menadžerku.

Problem života u Londonu bio je što bez obzira na to koliko sam zarađivala, činilo se da trošim više, i to ne na zabavne stvari, nego je i sam izlazak iz kuće bio izdatak. Imala sam toliko malo novca da sam često išla kući peške i hodala dva i po sata umesto da platim kartu za voz. Zatim sam počela da radim dodatne smene u restoranu u blizini mog stana kako bih pokušala da sastavim kraj s krajem. Moji prijatelji koji su živeli samo nekoliko minuta dalje nisu me viđali nedeljama. Bila sam iscrpljena.

Jednog dana sam naprasno odlučila da mi je svega dosta. Ne mogu više da budem rob od devet do pet. I kao i svaki drugi dvadesetogodišnjak sa snovima, apsolutno nijednim planom, i samo s novcem koji sam zaradila od napojnica, spakovala sam kofere i otputovala u Australiju s najjeftinijom kartom u jednom smeru koju sam mogla da nađem.